

fieri in fraudem filiorum, & pro hac parte plura iura & Dd. allegat, præcipue hoftrum text. in hoc cap. quamvis pactum. & l. 6. tit. 8. par. 6. Ergo si hoc statutum est in filio respectu patris, à fortiori idem dicendum erit in patre respectu filij.

33 Quia licet tam ascendentibus quam descendentibus sit debita legitima, ut in iuribus supra allegatis, tamen descendentibus debetur iure naturæ, & ascendentibus iure miserationis; Vnde fortius ius est descendentibus, quæ ascendentibus respectu legitimæ sibi debita, ut in l. scripta; ff. unde lib. & licet Palat. Rub. ubi supra n. 2. dicat, multa plura adduci posse pro contraria parte, quæ breuitatis causa, & quia lis sub iudice est, omittit, remittens se ad scripta pro utraque parte per maximos iuris vertices, neutram firmans sententiâ, tamen statim per totam illam latissime fundat hanc opinionem, eam ampliâns, ut etiam post mortem patris possit filius consentire prædictum grauamen, de quo ultimo ego male suspicor, & inquit, quod hoc modo dicunt aliqui, quod legitima filij potest perpetuo patris de consensu filij, quia potest per talē consensu sibi & successoribus præiudicare renuntiatio iuri sibi cõpetenti, non solum mortuo patre, quado radicatum est efficaciter ius legitime in eo, sed etiã eo vivo, quando tale ius non habet in legitima, quæ non est sibi debita, iuxta sepe allegatam gl. l. 2. C. de iuris & facti ign. & postea dicit, quod non potest ex hoc filius cõqueri, quod pater renunciet, vel remittat ius, vel lucrû, quod sperat futurû, & ibi late fundat, ut dictum est, quod professio expressum est in nostra questione, licet loquatur Pala. Rub. in filio cõsentiente grauamẽ in legitima; Nam idem est a fortiori in patre consentiente filio testari, pro ut voluerit ipse filius, vel quod leget vni, vel pluribus filiorum, alijs prætermisissis, vel quod faciat vinculum. Eandem sententiam supradictam expressus firmavit idem Palat. Rub. in l. 7. Taur. n. 16. eandem quoque sententiam dicit satis sustentabilem Rod. Suar. in l. quoniam in prioribus, in 10. ampliat n. 48. C. de inoff. testam. fol. 72. scilicet, quod possit apponi grauamen maioratus in legitima de consensu ipsius filij, licet dubitet de hac opinione & relinquat cogitandum.

34 Inquit tamen n. 49. quod in duobus casibus hæc cõclusio erit sine scrupulo. Primus est, ubi ultra dictam approbationem & expressum consensum testamẽti & grauaminis sibi appositum inter fratres heret dicta cõuentio & bonorum paternorum vinculatio patre consentiente & perseverante in eadem voluntate vsq; ad mortem, iuxta l. si. C. de pact. & hoc dicit menti tenendum, quia est nouum, & tandû dicit, cogita super ea, & postea eam tenet, dicens, sic vidisse factum in quadã successione antiquissima cuiusdã nobilissimi militis huius Regni ciuitatis Abulensis, & fundatur ex gl. quã dicit communiter approbatam in d. l. si. C. de pact.

35 Quæ tamen ampliãt eam legem in liberis, scilicet, quod filij de consensu patris possint pacisci inter se de hereditate patris certo modo diuidenda, & cõuentiones, quas voluerint facere super ea, patre perseverante in eadem voluntate vsq; ad mortem, & illam gl. sequitur Bar. ibi statim in princ. post diuisionem text. & dicunt eam communem ibi las. nu. 5. Purpur. 12. & Ant. Gomiz. 1. tom. c. 1. n. 3. & Mench. i. lures allegans de success. creat. 8. 1. in princ. n. 5. vers. ut per hoc, in si. refert eam sequentes in d. Si. v. quoad quartum, n. 16. & opinione Rod. Suar. ubi supra. cum allegauimus n. 34. & 35. sequitur alios allegans nouissime, quando relinquuntur ceteris filijs alimenta competentia, D. Molin. ubi supra, n. 2. & 4. ubi etiam addit, quod prædicta cõuentio consensu patris nõ interueniente non sumatur iuramento, idem si pater consentiat cum iuramento, si ante mortem consensum reuocet.

Sed & magis t̄ astringit pro hac opinione & primo casu Rod. Suar. l. illa finalis, si consideremus procedere non tantum in filijs paciscentibus super hereditate patris ipso consentiente, ut suprad. Elum est, sed etiã in ascendentibus paciscentibus, super hereditate filij, hoc est, descendentis ipso consentiente; Nã per hanc ampliacionem magis accedimus ad nostram questionem & materiam, & quod hæc ampliatio sit vera, tenent ibi idem Bald. col. 2. Alexand. in princ. 2. col. las. n. 5. dicit communem Curt. Iun. ibi nu. 9. ubi etiam testatur Cagn. nu. 68. & Purpur. 2. quicquid alias teneant in contrarium Fulg. ibi super gl. mag. Aretin. & Lancel. Dec. col. 2. & Philip. Dec. nu. 15. nam præcedens opinio est vera, communis & tenenda.

37 Secundus casus Rod. Suar. ubi supra n. 15. in quo potest secure filio apponi grauamen in legitima ipso consentiente, est, quando cõsensu filij & approbatio grauaminis interuenit post mortem patris, per text. in l. si quando, §. illud, & in §. generaliter, C. de inoff. testam. tenet Peralt. in l. cum patronus, nu. 8. & 9. ff. de leg. 2. de quo alibi latius dicemus annuente Deo.

38 Addit t̄ Rod. Suar. ubi supra n. 11. tertium casum, scilicet, ubi filius in vita patris approbasset testamentum, in quo fuit sibi appositum grauamen in legitima, & filius iurasset de non contrahendo, nec impugnando testamentum ratione grauaminis in legitima sibi appositæ, per text. apertum in v. senti. o. quamvis pactum, & per alios Doctores, quos ibi refert, sequitur alios Doctores allegans & bene intelligens D. Molin. ubi supra, n. 5. & sic licet quæstio nostra prima facie non videatur nimis concinere nostro text. attamen de ipsius materia est, & quæ deciditur per eum in argumentum.

Si igitur hoc in filijs statutum est, multo fortius in parentibus idem dicendum erit per rationem supra assignatam, & sic bene ex hoc tertio casu comprobatur nostra opinio iunctis supradictis & quæ infra dicentur ex eodem Roder. Suar.

39 Vnde ipse refert ex prædictis vnum famosum ad consuleudum, ubi pater vult vinculare bona, quæ pro legitima relinquit filio suo cõ prohibitione alienationis, & cum substitutionibus, & alijs grauaminibus, ita ut omnis scrupulus cesseret, scilicet, quod filius in ipsa cõfectione testamenti consentiat & approbet testamentum, & supradictum vinculu & onus sibi appositum in legitima, promittens & iurans nõ cõtrauenire testamento & conditionibus in eo apposis occassione legitime, vel eius supplementi, vel alterius cuiuslibet grauaminis, & in hoc cõsentiat, sed si filij si sũt, nam per hoc videtur manere firmu vinculu.

Ergo ita & eodem modo, imo à fortiori dicendum videtur in nostro casu, quo pater possit tempore testamenti, quod filius suos facit, consentire grauaminibus & vinculis in legitima sua impositis per filiu, & etiã consentire, quod alteri legetur & relinquatur, in super & testari libere de prædicta sua legitima sibi relicta per filium hac facultate, ut possit libere de eadẽ testari, sicut ipse filius poterat cum prædicto cõsensu patris extraneo legare eandem legitima cõ grauaminibus & cõditionibus, quæ vellet, licet in hac nostra questione non sit necessarium iuramentum, quod Roder. Suar. requirit in questione sua, sed si interueniat, firmius erit ex his, quæ infra dicentur in questione illa, an pater possit reuocare licentiam à se semel præstitam ad dictum effectum.

40 Sed t̄ proprius accedendo ad nostram questionem, idem Rodericus Suarez ibi, nu. 35. & pluribus sequentibus ad si. d. ampliat. 10. tractat nouiter questione; An huiusmodi cõsensu filij super onere, vinculo & grauaminibus, ac substitutionibus, & si cõmissis cum prohibitione aliena-

alienationis appositis in sua legitima præiudicat filijs consentientibus hoc est, nepotibus eius, qui appositus grauamina, an vero, eo cõsensu non obstante, possint petere, ut tota legitima diuidatur equaliter inter omnes, reiecto prædicto grauamine & vinculis? Et tandem ibi concludit, quod siquidem filius consentiens dedit in vita patris, tunc hic cõsensu non obstat nec præiudicat nepotibus, quia tenetur eis auus integram & liberam absq; onere relinquere legitima sui patris, quia ipsi sunt heredes ex persona sua propria, representando personã patris. Si vero filius cõsentiens superiuit patri, tunc aut cõsẽt in vita patris & præiudicat filijs suis, aut post mortem, & nõ præiudicat, eo, quia statim mortuo patre fuerunt filio acquisita bona illa libere & absque onere, reiecto præd. vinculo, & quocunq; alio onere, per text. in d. l. quoniam in prioribus. Vnde filius ipse post mortem patris, cum sibi iam sint quæstia bona ipsius libere, nõ potest cõsentire vinculo nec alicui grauamini in præiudiciu filiorum, & cõsensu renocabitur prætextu inofficis donationis, quod potest patet vnum, vel plures ex filijs vel nepotibus iure Regio meliorare in tertio & quinto bonorum, & in hac distinctione residet Rod. Suar. licet, quia nouum, timidus & dubius & amplius dicit, quod licet sit cõmunis opinio, quod successoriu edictum habeat locu in querela inofficis testamẽti (quod ipse latissime egit in repet. l. pater filium, ff. de inoff. test.) tamen in casu supradicti, quod diximus, consensum filij nocere nepotibus, eius filijs, non poterunt admitti nepotes ex successorio edicto. Quod successoriu edictum proprie locu habet, quocies primus est exclusus repudiatione, vel morte, vel tẽpore, secus si esset institutus, licet repudiasset, ut in nostro casu, & quod cõsensu filij post mortem patris non præiudicat filijs suis, supra dicto casu probauit etiam Peralt. ubi supra, n. 8. non adducens prædictam rationem.

41 Ergo ita & eodem modo dicendum est in nostra questione, ut obstante consensu patris, eius filij, non possint conquiri, nec annullare, neq; querelare, neq; ex persona patris, neq; ex persona sua per successoriu edictum, nec alio modo iudicium & voluntatem patris, dum tamen consentiat pater in vita filij testantis; Secus si post mortem eius consentiat, quia tunc eius cõsensu, quia est super iure iam quæsitõ, non præiudicat filijs, præterquã in tertio & quinto, in quibus potest meliorare vnum, vel plures ex descendentibus suis, attentis legibus huius Regni, si vero pater cõsentiens decedat in vita filij, cui cõsentiat, puto adhuc præiudicare filijs, quia in hoc casu non militat eadem ratio, quæ in filio consentiente grauamen in sua legitima decedente in vita patris.

42 Nam sublati ascendentibus de medio, quia prædecesserint, frater nõ tenetur instituere fratres, & sic fratres non succedunt fratri contra suam voluntatẽ, & testamentum, nisi turpibus personis institutis, iuxta text. in l. fratres, cum similib. C. de inoff. test. licet hoc casu fratres non tam excludantur ex consensu patris, quã ex legis auctoritate, quia etiam si pater non cõsensisset, quod deceffit in vita filij sui, qui testamentum condidit, nõ admitterent fratres ad successionem fratris defuncti cum testamento, nisi ex ipsius voluntate vel turpibus personis institutis, quia tunc admitterentur etiam contra testamentum & voluntatẽ fratris, ut in d. l. fratres, cum similib. At vero nepotes mortuo eorum patre in vita aui, succedunt necessario, si volunt, aui tam ex testamento, quam contra, & ab intestato; Vnde pactum & consensus patris sui eo decedente in vita aui nepotum, eis non præiudicat, quia nunquam fuit heres patris, hoc est, aui, & hæc est maxima ratio differentia in hoc tantum casu.

Pro hac etiam nostra opinione facit, quod tradit Boer. dec. 96. n. 10. ubi vult, quod mater potest approbare testamentum filij in præiudiciu aliorum filiorum ex doctrina Bald. cons. 81. vol. 4.

Ex quibus omnibus resultat responsio ad adducta per Couar. pro prima parte, nam videmus contrarium eius, quod ipse dixit, & licet super eo esset dubietas Dd. tamen in nostro casu [hoc est] in patre consentiente, non debet esse ea dubietas, ut supra dictum est, & dicitur statim.

Non obstat etiam l. 1. tit. 8. li. 5. Noui Ordinam. Regal. adducta pro prima opinione, quia agit in iure questione, nos vero loquimur in quærendo, quorum non est eadem ratio, ut supradictum est, nec obstat, quod per illam legem refert Palat. Rub. in repet. v. vrbis, de don. 5. 6. n. 6. dicens, quod in præiudiciu patris non poterit filia renuntiare bonis quæstis constante matrimonio, quia debet intelligi, ut ipse loquitur, quando id faceret in fraudem, alias secus, quia esset contra d. l. 4. qui autem.

Non obstat etiam doctrina Petri de Anchar. d. cons. 101. quia iam fuit ei responsum supra in princ. huius secundæ opinionis, & sic remanet satis explicitus & declaratus articulus hic meo iudicio, & nullibi eũ inueni tactu in terminis huius quæstionis supra tactæ & figuratæ, & ideo supradicta omnia congesti & excogitati, ut lector doctus & prudens eligat ex his opinionibus omnibus hinc inde perspectis, vtiorem. Mihi hæc secunda opinio vtiorem videtur per fundamẽta supra adducta pro ea, quia licet Palat. Rub. & Roderic. Suarez ubi supra, loquantur sub dubio & relinquant cogitandum in sua questione, loquentes in filijs consentientibus grauamina in suis legitimis, in nostra tamen questione nõ adest tanta dubitatio, eo, quod, ut supra nõ semel dixi, licet parentibus & filijs debeatur legitima, tamen non ita debita est parentibus, hereditas filiorum, sicut filij hereditas parentum quia illis debetur iure miserationis, his vero iure naturali & ex parentu communi voto, ut in l. scripto, ff. unde liberi, vnde nimirum, quod facilius parentes excludere se possint & à se abdicare jus hoc, etiam in præiudiciu filiorum, quam filij. Licet tamen hæc ita se habeant, quia articulus hic nouiter per me est discussus, & in eo, quod ipse legerim, neminem inuenierim scribentem, & iustu est, correctioni & limæ melius sententiis me submittere, id libenter facio & cogitandũ relinquo, ut deliberationi locus sit, exemplo doctissimorum virorum nostræ Cæsareæ & Pontificiæ facultatis, satis est aperuisse viam & laborẽ fuisse, spiritumq; fatigasse in excogitationibus & fundamẽtis vtriusq; opinionis, & meam sententiam atque iudiciu significasse, in hac contingibili questione. * Nos refert * & sequitur nouissime Eman. Rodrig. in sua sum. c. 129. heredes, nu. 5. 1. tom. *

46 Sed t̄ vltimam manũ huic negotio imponamus, remissive saltem videndum erit; An retenta secunda opinione supradicta, pater possit licentiam & consensum à se præstitum filio ad testandum, reuocare? De quo, quia calamus plus debito protensus est, videndi sunt omnino Rod. Suar. in d. l. quoniam in prioribus, in 11. ampliat. n. 10. fol. 102. & Tellus Fernandez in l. 6. Taur. n. 64. & 65. dicens, se iam bis vidisse hoc in practica.

47 Illud t̄ tamen aduertendum est, quod in hoc casu non bene quadrat, quatenus ad perieuerantiam vel consensus præstiti reuocationem decisio text. in l. fin. C. de pact. quæ requirit perseverantiam in cõsensu patris vsque ad mortem eum præstantis, nam si reuocat, non valet pactu, etiam iuratum, ut iam supra late dictu est, quia lex illa loquitur in consensu illius de cuius ius hereditate agitur; at vero nos agimus de cõsensu

& facultate illius, cui debetur hereditas, quod longe diuersum est. Vnde non potest suprad. vltima quaestio decidi per hanc l. fin. C. de pactis, nec bonum fundamentum sumi ex ea, quia in casu d. l. si. deficiente consensu eius, de cuius hereditate agitur, vel quia nulli interfuit, vel quia qui adfuit, fuit per eundem reuocatus, & si hoc non obstante valeret pactum in casu d. l. si. daretur votum reprobu captandae mortis contra voluntatem ipsius, quod est contra bonos mores atque proinde nullius momenti, nec iuramento confirmatur; At vero in nostro casu suprad. cessant, quia nullum datur votu captandae mortis, praecipue cum ipse, de cuius hereditate agitur, consentiat & non reuocauerit suum consensum, quandoquidem testatus est, & non mutauit voluntatem suam, vnde videbatur dicendum, omnino valere praedictum testamentum filij per consensum & approbationem patris semel praestitum, licet postea reuocasset, quia sibi praedixit consensum semel praestitum, & quod semel placuit, amplius displicere non potest, praecipue, quia a principio fuit voluntariu patri consentire; at vero ex post facto, postquam semel consensit & facultatem praestitit filio testandi prout velle, est necessarium in eadem voluntate permanere, ut in l. si ab initio ff. de act. & oblig.

Pro quo facit opinio pulchra Dd. tenentium, quod licet constituto a duobus scilicet viro & vxore, vel alijs, primogenio ex vtriusque patrimonio, vel facta melioratione possit alter eorum quoad propria bona poenitere inuito altero vel mortuo, & maioratu, quoad sua bona reuocare, tamen si maritus ex legitimo consensu vxoris maioratu instituat ex bonis vtriusque morte solius mariti confirmatur maioratus iste & vinculum huiusmodi, adeo, quod vxor non potest reuocare id, etiam quoad sua bona, operante hanc confirmationem & irrevocabilitatem consensu ab vxore legitime semel praestito, ut late ex O' drad. & alijs fundat & tenet Rod. Suar. in repet. d. l. si quoniam in prior. in 5. lim. ad leg. Reg. n. 12. fol. 166. & in n. 14. fol. 165. C. de inoff. test. & D. d. ac. Cou. Praesul. Segouens. merit. in repet. rub. de testam. 2. par. n. 8. fol. 5. & Tellus Fernandez in l. 17. Tauri. n. 14. idem in suprad. l. c. quando maritus & vxor simul constituunt maioratum licentia Regis, quod possint ambo, vel vnus eorum reuocare pro sua parte, siue fiat per viam vltimae voluntatis, siue per viam contractus causa matrimonij, quando irrevocabilis non est, tenet & bene probat Tiraq. de iure primogenij, qu. 68. per tot. fol. 408. ad fi. & fol. seq. contra Bolog. conf. 62. tenentem esse irrevocabilem; licet opinionem Bologn. teneat idem Tiraq. eodem tract. qu. 8. ad fi. n. 7. opinionem etiam Oldradi & sequacium cum supradicta limitatione videtur sequi D. Burgos de Pace in l. 3. Tauri. 2. par. 6. col. n. 125. seq. & nouissime post huius operis primam editionem vtrumque sequitur & probat referens supradictos & alios auctores Dn. Molin. de Hispanor. primog. lib. 4. c. 2. n. 84. vbi nu. 85. plures remissiones refert circa fructus perceptos reuocato maioratu ex legis vel hominis dispositione. Eandem etiam opinionem sequitur nos referens D. Burgos de Pace Iunior qu. 1. iuris. nu. 14. lib. 1. & nu. 15. vbi limitat, quando consensus vxoris esset super omnibus suis bonis, & Angulo in l. 2. qu. 2. tit. 6. libr. 4. No. Collect. Reg. Ergo ita in proposito videbatur dicendum, ut pater, qui semel consensum praestitit filio testandi prout velle, non possit reuocare praedictum consensum.

47 Sed quia supradictam opinionem & distinctionem in materia vinculi vel maioratus retulimus, duo sunt aduertenda & notanda circa eam, antequam ad propositu reuertamur. Primo, quod videtur hodie iure Regio. secundum caput & membrum supradictae distinctionis non procedere imo corrigi per l. 17. Tauri. quae

hodie nouissime situatur in l. 1. tit. 6. lib. 5. Non Rec. legi Regni, & per l. 4. quae hodie est l. 4. tit. 7. in d. l. 5. quibus legibus deciditur & probatur, quod melioratio tertij, siue fiat in testamento, siue in contractu inter viuos potest reuocari, nisi in tribus casibus specialibus ibi positis, scilicet. quando traditur in vita possessio bonorum dicti tertij meliorato vel eius procuratori per constituentem, item quando traditur scriptura meliorationis coram tabellione, item & tertio, quando dicta melioratio tertij fit ob causam matrimonij, vel ob aliam causam onerosam. Ergo videtur hodie dicendum, attentis supradictis legibus Regijs, quod etiam quando maritus constituit maioratum vel vinculum cum legitimo consensu vxoris de vtriusque patrimonio, possit vxor etiam mortuo marito reuocare praedictum maioratum & vinculum quoad sua tantum bona, sicut posset, si ipsa sola condidisset dictum maioratum seu vinculum, praeterquam in supradictis tribus casibus per dictas leges Regias, quia non debet plus operari consensus suus praestitum marito, quam si ipsa sola constituisset dictum maioratum siue vinculum, vel simul cum marito, quo etiam casu posset reuocare, licet conditum esset in contractu inter viuos ut in dictis legibus Regijs & praeterea tenet Couar. vbi sup. vnde haec leges Regiae reddunt medubium de suprad. opinione. Sed relinquo cogitandum, quia viri grauissimi Rod. Suar. Cou. & Tell. Fern. & D. Molin. vbi sup. qui praedictam opinionem teneuerunt, non ignorabat dictas leges Regias, praecipue Cou. & Tell. Fernand. quia ille in eodem numero allegauit d. l. 17. & per eam idem tenuit in primo casu supradictae distinctionis, quando vir & vxor simul faciunt maioratum & vinculum, hic vero legit & commentatur d. l. 17. dum tenuit supradictam opinionem; & sic praeculis illam habebant, idem facit D. Molin. vbi supra, & nihilominus residet in supradicta opin. quando maritus solus de consensu vxoris maioratum vel vinculum constituit de vtriusque patrimonio, ideo si vultis tenere horum opinionem, cogitatis bonum responsum ad dictas leges Regias, quia ipse non inuenio, saltem sufficiens.

Sed re maturius considerata communis sententia praefata adhuc videtur verior & tenenda in iudicando & consulendo, non obstantibus praedictis legibus Regijs contra eam expensis. Ipsae enim tantum permittunt parentibus meliorantibus in tertio bonorum suorum aliquid ex descendentibus in testamento, vel per contractum inter viuos reuocare meliorationem vsque ad horam suae mortis, praeterquam in casibus ibidem exceptis; sed in nostra specie nec vxor meliorat per testamentum, nec per contractum, sed tantum consentit testamento viri, quo ipse solus testatus est faciendo hanc meliorationem & vinculum de bonis suis & vxoris, quare merito, ut morte mariti confirmetur irrevocabiliter eius testamentum, ita ut vxor non possit suum consensum reuocare, qui iam morte viri sortitus fuit suum effectum, arg. tex. in l. nec fratri, C. de donat. caus. mort. vbi si soror donauit causam mortis fratris sui, confirmatur donatio morte fratris, ita quod sorori superiuuenti non liceat illam reuocare secundum Bald. ibi n. 1. vbi dicit, id esse si tu consenseris testamento alterius, quia morte illius confirmatur, probatur etiam ex l. si cur, §. venditionis. ff. quib. mod. pig. vel hypoth. sol. ubi. ut si legare permisit, valeat quod concessit: Quod fit, ut si consentio permittendo, quod alter testetur de re mea, praedictat mihi talis patientia & consensus, & ad hoc notat illud text. Bald. vbi supra, & inquit idem Bald. in cap. 1. §. donare. col. 2. n. 3. qualiter feud. alien. poss. illum text. esse singularem ad hoc, quod qui possunt praestare consensum in contractu, possunt & in vltima voluntate, id est

latius

latius Rod. Suar. vbi supra. nu. 13. Vnde cum hic casus sit diuersus ac omissus a legibus Regijs, remanere debet sub dispositione iuris communis, quod habet; Ut in praefata specie, vxor mortuo marito consensum se praestitum reuocare minime possit, aliud non est vendere, aliud vendenti consentire, ut in regula iuris, vbi Dec. nu. 2. quod aliud est contrahere, aliud est contrahenti consentire: aliud ergo est testari, aliud testanti consentire, & aliud est meliorare, aliud melioranti consentire: Vxor igitur consentiens testamento viri, non videtur nec testari, nec meliorare, sed testamento & meliorationi viri consentire; Itaque haec est alia species inter testari & contrahere, nempe testamento vel contractui alterius consentire, de quo minime loquuntur dictae leges Regiae, ac proinde non obstant, nec correctio est inducenda, vbi expresse ea non sit, ut in l. sancimus, C. de test. & in l. praecipimus, C. de appell. & quamvis regula d. l. aliud est vendere, ff. de reg. iur. non procedat, vbi eadem est ratio, vnde prohibitus vendere, prohibetur etiam consentire venditori, ut notat Bal. & Salyc. per illum tex. in l. 2. C. si aduers. donat. & prohibitus contrahere, non potest alteri id facienti consentire, quando est eadem ratio, alias secus secundum Dec. in d. l. aliud est vendi. n. 3. & 4. artamen in nostro proposito non eadem est ratio, sed diuersa, nempe meliorationis ab vxore factae per testamentum vel contractum, & consensus ab eadem praestiti testamento viri de rebus vtriusque; testantis: ipsa namque meliorationem a se factam in testamento vel in contractu inter viuos sicut potest reuocare extra casus ab eisdem legibus exceptos, ita potest & non reuocare, & hoc est tantum, quod ipsae leges disponunt, ut est praedictum. Non igitur ex hoc sequitur, ut etiam possit reuocare consensum se praestitum testamento viri de rebus vtriusque; testantis, nec hoc villo iure cauetur, sed potius contrarium, ut supra vidimus; at vero si per consensum ab vxore praestitum filius grauaretur in legitima, tunc quemadmodum ipsa testando non poterat grauare, ut in l. quoniam in priorib. C. de inoff. testam. ita nec consentiendo testamento mariti, cum ille, qui prohibetur alienare, prohibeatur etiam alienanti consentire, ut in d. l. 2. C. si aduers. donat. C. vnde si maritus faceret testamentum de bonis suis suis & vxoris ipsa consentiente, non possit inter filios ita disponere, ut grauaret eos amplius in legitima in bonis vxoris, argumento d. l. 2. C. si aduers. vendit. & in terminis decidit Roder. Suar. vbi supra. nu. 14.

48 Vterius & secundo circa supradicta est videndum; Quod si maritus de consensu vxoris faciat maioratum de re vxoris ipsa consentiente, ita ut maritus disponeret, sicut de re ipsius mariti, & postea maritus reuocet talem maioratum, ad quem pertineant res maioratae: De qua quaestione videndus est omnino Gregorius Lopez in l. 9. tit. 13. partit. 5. in gl. el. fenno lo. consuetudine.

49 His tamen omnibus non obstantibus, Rodericus Suarez & Tellus Fernandez vbi supra, eos allegauit in versio. sed ut vltimam manum, nu. 44. in nostra proposita ibi quaestione idem decidunt, quod d. l. fin. C. de pact. in suo casu, alijs tamen fundamentis.

50 Bene tamen verum est, quod si praedicta licentia & consensus patris in materia & quaestione, de qua agimus, esset iuramento vallatus, non possit reuocari, & patens omnino excluderetur, secundum Tellum Fernandez in d. l. 6. Tauri. nu. 64. & 65. qui dicit, se vidisse iam in vna causa matrem, quae cum iuramento consensit & licentia praestitit, exclusam fuisse, & in alia, quia non iurauit admittam & obtinuisse, non obstante, quod licentia praestitum, quia eam reuocauerat, quod est profecto notandum, & pro hac opinione est textus expressus in praesenti, licet loquatur in fi-

lijs, quia idem est in parentibus, idemque probat l. si quando, §. illud, & §. generaliter, C. de inoff. test. vnde consulo, ut semper in hac licentia & consensu patris apponatur iuramentum, licet secus esset in consensu, ut fiat pactum de hereditate viuentis, ut dixi in principio huius repetit. numer. 3. 4. & 5. quia nos in hac praesente quaestione agimus de reuocatione consensus praestiti cum iuramento, ut filius libere testetur, nullam relinquendo patri legitimam, quod est diuersum, ut statim dicam.

Circa quae iura duo sunt potissime aduertenda Primo, quod licet in casu d. l. si C. de pactis, reuocato consensu, etiam pactum iuratum nihil valeat, ut supradictum est, tamen id est ideo, quia pactu est contra bonos mores, in nostro tamen casu licentia a patre praestita filio testandi & consensus non est contra bonos mores, ut supradictu est, & ideo iuramento firmatur & efficitur irrevocabilis praeterquam, quod in d. l. fin. licentia & consensus eius, de cuius hereditate agitur, non fuit iuratus, sed pactum ipsum, in nostro vero casu licentia & consensus fuit iuratus, vnde diuersissimi quidem sunt hi duo casus, & minime trahendi ad consequentiam nec similitudinem; quod nota.

Vterius & secundo circa supradicta iura est aduertendum, quod licet in illis probetur, & praeterea Tellus vbi supra, dicat, posse filium vel patrem post mortem testatoris consentire grauamen sibi in legitima impositum, dum tamen expresse & specificiter consentiant, est tamen illud intelligendum respectu sui ipsorum, non vero respectu filiorum, quia cum iam sit ius quaesitum, non possunt in eo eis praediacare, ut iam supra diximus: & hoc modo est iam intelligendum illud, de quo supra dixi me male suspicari, dum adduxi ampliationem Palat. Rub. dicentis, posse filium, etiam post mortem patris consentire grauamen sibi in legitima appositum, idemque retuli etiam ex Rod. Suar. Nam intelligi debet respectu sui ipsius, non vero respectu filiorum suorum, praeterquam in tertio & quinto inter filios, & respectu quinti tantu inter extraneos.

Vterius tunc ad interpretationem aliorum verborum huius c. de renuntiatione, videndum nunc erit; An ad validationem renuntiationis iuratae, de qua in nostro tex. requiratur praesentia patris vel eorum, quorum fauore sit renuntiatio, & quod ab eis acceptetur? Qua de re videndus est Couar. in praesenti, 3. part. relect. in init. num. 4. vbi de iure communi concludit requiri, id probans rationibus & auctoritatibus, & inquit, sufficere stipulationem Notarij pro absente, vel ratihabitionem subsequuta ipsius absentis: de iure vero Regio artenta l. 3. tit. 8. lib. 3. Ord. vet. quae hodie est l. 2. tit. 16. lib. 5. Ord. No. Regia Recop. inquit, forsitan non esse necessarium Notarij nomine absentis stipulationem ex his, quae ipse Couar. tradit lib. 1. var. resol. c. 14. sed & absque dicta lege Regia, inquit Couar. non deesse, qui opinentur, iuramenti religionem sufficere, ut etiam absente patre haec renuntiatio valida sit: rursus adhuc videri quibusdam putat, oportere, quod pater sit praesens in hac specie, ut ipsius consensus intercedat, sine quo pactio ista siue renuntiatio etiam iurata iniquissima censetur, alioquin etiam Notario pro parte stipulante posse filiam renuntiationem reuocare prius, quam pater pactum ratu habeat. In hoc articulo de iure Regio teneo verissimam esse opinionem, quam Couar. sub dubio affirmauit, scilicet quod valeat, etiam si sit absens pater, huiusmodi renuntiatio, quia mihi videtur expressa dicta lege Regia, dum probat, valere pactu siue obligationem alteri factu, siue inter absentes, siue inter praesentes factu sit pactum: addo tamen, quod praecesserit consensus patris, licet in alia scriptura seorsum; nam alias pactio ista siue renuntiatio sine dicto consensu est